

פרשת בשלח

ויהי בשלח פרעה את העם וגו' פן ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה (יג, יז)

יל"ד, דבפסוק הסמוך אחריו כתוב והמשים עלו "בנ"י" ממצרים ולא כתיב "העם" כדכתיב ברישא דקרא, וצ"ב חילוק הלשון.

ונראה לבאר דבנ"י עלו לא מחמת פרעה דמאחר ששחרר אותם מעבדות הלכו לדעתם, אך הערב רב שנקראו "עם" כש"כ המפרשים (עי' רמב"ן יד, י) הוצרכו לקבל רשות מפרעה לילך, לפיכך אמר בשלח פרעה את העם, והיינו שנתן להערב רב רשות ללכת עם בנ"י, ובאופן זה נראה לבאר מש"כ פן ינחם "העם" וגו', ויסב אלוקים את "העם" דרך המדבר וכו', והביאור דהכל היה רק מפני הערב רב שיסיתו את ישראל לחזור למצרים כשיראו מלחמה, אבל בנ"י מעצמם לא היה עליהם החשש הזה מפני שבטחו בהקב"ה בבטחון גמור.

ואולי מש"כ אח"כ (יד, ה) ויגד למלך מצרים כי ברח העם, היינו הערב רב שלא נתן להם רשות לצאת לגמרי ממצרים אלא רק ללכת ג' ימים ולפיכך רדף אחריהם, ואח"כ בפסוק (ח) נאמר ויחזק ה' את לב פרעה וירדף אחרי "בני ישראל", שרדף אחר ישראל על שלקחו אתם את הערב רב כנגד רצונו.

ולפ"ז ויהי שכתוב כאן הוא לשון צער, והיינו משום שיצאו הערב רב שבסופו של דבר התחילו המריבה עם משה ועם ה', וקלקלו את בני ישראל.

מקור: רבי אייזיק אוזבנד שליט